

Uppdrag - Handlingsplan för kommunstyrelsens arbete med folkhälsa – som bidrar till social hållbarhet

Förslag till beslut

1. Handlingsplan för kommunstyrelsens arbete med folkhälsa 2017-2020 antas.
2. Kommundirektören ges i uppdrag att genomföra handlingsplanen.
3. Handlingsplanen ska utvärderas årligen och resultatet ska återrapporteras till kommunstyrelsen i april 2019 och april 2020.

Ärende

Den 13 juni 2017 antog kommunfullmäktige *Deklaration om folkhälsa i Östergötland, avsiktsförklaring mellan Östergötlands kommuner och Region Östergötland*. Deklarationen utgör därmed kommunens policy för folkhälsa som bidrar till social hållbarhet. Deklarationen grundar sig på Östgöta-kommissionens övergripande rekommendationer och rekommendationer för olika samhällsarenor i relation till vad som påverkar hälsan. Kommunledningsförvaltningen har fått i uppdrag att ta fram en handlingsplan för kommunstyrelsens arbete med folkhälsa 2017-2020 med policyn och Östgöta-kommissionens rekommendationer som grund.

Syftet med planen är att stärka det kommunövergripande arbetet, främja gemensamt lärande och ökat engagemang hos de kommunala förvaltningarna som varje dag bedriver arbete som påverkar folkhälsoutvecklingen i Linköpings kommun.

Kommunstyrelsen förslås anta förslaget till handlingsplan för kommunstyrelsens arbete med folkhälsa 2017-2020.

Beslutsunderlag:

Tjänsteskrivelse

Handlingsplan för Kommunstyrelsens arbete med folkhälsa – som leder till social hållbarhet
Deklaration om folkhälsa i Östergötland, avsiktsförklaring mellan Östergötlands kommuner och Region Östergötland

Östgöta-kommissionen för folkhälsa – slutrapport 2014

Regional strategi för ANDT-arbetet i Östergötlands län 2016-2020

Bakgrund

*Deklaration om folkhälsa i Östergötland - Avsiktsförklaring mellan Östergötlands kommuner och Region Östergötland.*¹ är kommunens policydokument för folkhälsa som bidrar till social hållbarhet. Deklarationen grundar sig på Östgöta-kommissionens övergripande rekommendationer och rekommendationer för olika samhällsarenor i relation till vad som påverkar hälsan.² Utöver dessa rekommendationer grundar sig kommunens arbete med folkhälsa på lagstiftning, internationella konventioner och politiska mål såsom Agenda 2030 och nationella initiativ, exempelvis Nationell kommission för jämlik hälsa.

Då folkhälsoarbete har många beröringspunkter med andra närliggande områden inom hållbarhetsarbetet behöver även närliggande lokala styrdokument beaktas. Exempel på områden är jämställdhet, jämlikhet och trygghet likväl som klimat, ekosystemtjänster och kemikaliepåverkan.

Mål och syfte

Det övergripande målet med Linköpings kommuns arbete med folkhälsa är att bidra till en jämlik hälsa hos befolkningen och en socialt hållbar samhällsutveckling. Arbete som påverkar folkhälsoutvecklingen bedrivs redan i hög grad och på olika sätt i kommunens förvaltningar. Kommunstyrelsen har ett strategiskt och samordnande ansvar.

Syftet med att ta fram en handlingsplan är att stärka det kommunövergripande arbetet, främja gemensamt lärande och ökat engagemang hos de kommunala förvaltningarna. Handlingsplanen är också ett led i att stärka kommunstyrelsens uppsiktsplikt inom folkhälsoområdet.

I enlighet med kommunens styrmodell ska handlingsplanen kopplas till ordinarie styrnings- och ledningsstruktur för att bli relevant och leda till verkliga åtgärder som har effekt utifrån ett folkhälsoperspektiv.

Ett antal behov har identifierats för att få ett ökat genomslag för folkhälsofrågor i den kommunala verksamheten. Aktiviteterna i handlingsplanen möter dessa behov. De definieras därför som delmål för arbetet:

- Alla förvaltningar har aktiviteter i verksamhetsplaner 2017 och 2018 som är i linje med Östgöta-kommissionens rekommendationer för jämlik hälsa.
- Kunskapshöjande insatser har efterfrågats och ska vara genomförda.
- Dialoger ska vara genomförda mellan kommunledningsförvaltningen och övriga förvaltningar.

¹ Deklaration om folkhälsa i Östergötland – avsiktsförklaring mellan Östergötlands kommuner och Region Östergötland, 2017

² Östgöta-kommissionen för folkhälsa – slutrapport 2014

Innehåll

Folkhälsoarbetet berör och genomförs redan idag i all ordinarie verksamhet. Många bra insatser genomförs. Det som saknas är ett systematiskt folkhälsoperspektiv i mål, måluppfyllelse och uppföljning/återkoppling. Arbetet och aktiviteterna har därför som utgångspunkt att bidra till att folkhälsofrågor tydligare integreras i ordinarie styrning och ledning enligt kommunfullmäktiges övergripande mål 2015-2018. Handlingsplanens aktiviteter är uppdelade i tre block.

<p>1. Kommunstyrelsens uppdrag med styrning och uppföljning</p>	<p>2. Kommunledningsförvaltningens uppdrag – uppbyggnad och överföring av kunskap</p>	<p>3. Redovisning av ansvarsfördelning och uppföljning av pågående aktiviteter i enlighet med Regional ANDT-strategi 2016-2020</p>
--	--	---

Ekonomiska konsekvenser

Att anta *Handlingsplan för kommunstyrelsens arbete med folkhälsa* bedöms inte medföra några kostnader för kommunstyrelsen utöver budgetram, vad beträffar genomförande av handlingsplanens aktiviteter såsom kartläggning, medarbetardialoger och seminarier. Däremot förutsätter de beskrivna aktiviteterna i handlingsplanen att förvaltningscheferna ansvarar i respektive förvaltning för att arbeta i enlighet med handlingsplanen och att frigöra personella resurser för medverkan i planens aktiviteter.

Kommunala mål

Att anta handlingsplan för kommunstyrelsens arbete med folkhälsa som utgår från kommunens policy innebär att bidra till att förverkliga en majoritet av kommunfullmäktiges övergripande mål. Tabellen nedan visar att målen i hög grad relaterar till varandra.

<u>KF-mål 1</u>	I Linköping ska fler människor nå egen försörjning
Mål i Östgöta-kommissionen	Alla östgötar har rätt till egen försörjning, meningsfull sysselsättning och ett rikt social liv. Alla har både rätt och skyldighet att bidra till samhällets välstånd och utveckling. I arbetslivet ska arbetsmiljön utvecklas fysiskt, psykiskt och socialt till arbetsplatser som är inkluderande och främjar hälsa, yrkesstolthet och arbetsglädje.
<u>KF-mål 2</u>	En kommun med växande näringsliv
Mål i Östgöta-kommissionen	Inget särskilt mål men är förknippat med mål om alla östgötar har rätt till egen försörjning, meningsfull sysselsättning och ett rikt social liv.
<u>KF-mål 3</u>	En kommun med höga kunskapsambitioner och trygga uppväxtvillkor
Mål i Östgöta-kommissionen	I Östergötland betonas barns rätt till likvärdig utbildning. Skolan ska utgöra en yttre och inre miljö som motsvarar barnens fysiska, sociala och psykiska behov. Skolan ska tillgodose och stimulera alla barns lärande och utveckling. Genom detta motverkas konsekvenserna av en stigande segregation och social ojämlikhet. På så vis bidrar skolan till alla barns goda hälsa.
<u>KF-mål 4</u>	En kommun där alla kan leva ett hälsosamt och meningsfullt liv
<u>Mål i Östgöta-kommissionen</u>	Alla östgötar har rätt till omsorg, hälso- och sjukvård utifrån sina behov i en fysisk, psykisk och social miljö som bidrar till läkning och hälsa. Verksamheten baseras på en helhetssyn där individen ges möjlighet att vara medskapare i sin hälsoutveckling, möts av respekt för olikheter i behov och värderingar, stärks i tilltro till sin egen förmåga att hantera sin sjukdom och ohälsa och ges stöd att förbättra sin hälsa och livskvalitet.

<u>KF-mål 6</u>	Fler bostäder för en växande kommun.
<u>Mål i Östgöta-kommissionen</u>	Alla östgötar ges möjlighet till en bostad utifrån sina behov i ett närområde som ger förutsättningar för social gemenskap, bidrar till trygghet, tillit och hälsa samtidigt som samhällsplaneringen ska motverka segregering.
<u>KF-mål 7</u>	En sammanhållen kommun med framtidstro och delaktighet.
<u>Mål i Östgöta-kommissionen</u>	Ett uttalat mål finns inte men utgångspunkten är att arbeta för tillit till andra, hopp och framtidstro är grundläggande för att minska sociala skillnader i hälsa.
<u>KF-mål 8</u>	En kreativ kommun.
<u>Mål i Östgöta-kommissionen</u>	Alla östgötar ges möjlighet till en fritid som möter kulturella, fysiska, sociala och psykiska behov, stimulerar engagemang, bidrar till social gemenskap samt möjliggör återhämtning.
<u>KF-mål 9</u>	En kommun med bra arbetsvillkor.
<u>Mål i Östgöta-kommissionen</u>	I arbetslivet ska arbetsmiljön utvecklas fysiskt, psykiskt och socialt till arbetsplatser som är inkluderande och främjar hälsa, yrkesstolthet och arbetsglädje.

Jämställdhet

Nästan alla människor i Sverige delar uppfattningen att hälsa är mycket viktig. Att alla ska ha samma möjligheter till en god hälsa och ett långt liv uttrycks i svensk grundlag, i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna, liksom i WHO:s stadgar. I verkligheten har dock inte alla människor i Sverige samma möjligheter till en god hälsa och ett långt liv. Ojämlighet i hälsa finns mellan samhällsgrupper med olika socioekonomiska grupper samt mellan könen. Kvinnor lever fortfarande i genomsnitt längre än män, men har i många avseenden en sämre hälsa. Dessa resultat ses internationellt, nationellt och lokalt i Linköpings kommun.

Bedömningar av konsekvenser inom folkhälsoområdet i förhållande till exempelvis jämställdhet är svåra att göra generellt sett. Det grundläggande syftet med handlingsplanen är i sig att åstadkomma mer jämlika villkor och möjligheter till hälsa för människor i olika grupper. Det innebär även att handlingsplanen syftar till att öka jämställdhet mellan kvinnor och män respektive flickor och pojkar.

Samråd

Samråd har skett med ansvarigt kommunalråd, samt kommunledningsgruppen. Samtliga tillstyrker förslaget.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning av handlingsplanen genomförs årligen med fokus på **process** och **genomförande** (delrapporter). Uppföljning av **effekter** avseende hälsoutfall eller hälsans bestämningsfaktorer görs i ordinarie uppföljning av kommunfullmäktiges övergripande mål 2015-2018 i samband med årsbokslut. En slutrapport kring handlingsplanens resultat redovisas under våren 2020.

När det gäller uppföljning i förhållande till kommunfullmäktiges antagande av Deklaration om folkhälsa i Östergötland, avsiktsförklaring mellan Östergötlands kommuner och region Östergötland, har det regionala folkhälsopolitiska nätverket fått i uppdrag att följa upp huvudmännens arbete och återrapporterar till länets strategiska samråd.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Paul Håkansson

Mikael Borin

Beslutet skickas till:
Biträdande kommundirektören
Kommunstyrelsens diarium (uppdrag
och återredovisning)